

Korda Györgynek és Vásárhelyi Pálnak a negyedik helyezéshez

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

Ara: 50 fillér

1963. FEBRUÁR 11.

DISSZERTÁCIÓ VITÁK

Felhívjuk a figyelmet, hogy Berend T. Iván elvtárs történelemtudományi doktori értekezésének vitája február 26-án délután 3 órakor lesz a MTA felolvasó üléstermében. A vitában hallgatóink is részt vehetnek. Ugyancsak február 26-án délután fél 3-kor kerül sor Hagelmayer István elvtárs kandidátusi értekezésének vitájára itt, az egyetemi tanácsteremben.

Ankét a matematika közgazdasági alkalmazásairól

„Ahhoz, hogy megoldjuk az előttünk álló feladatokat, a közgazdaságtudománynak tökéletesíteni kell módszereit, ezgakt tudománnyá kell válnia a szónak teljes értelmében, széleskörűen fel kell használnia a számító technika legújabb eszközeit...” — mondotta A. N. Nyeszmejanov akadémikus az SZKP XXI. kongresszusán.

A közgazdaságtudomány ezgakt tudománnyá válásához a matematika módszereinek felhasználása nemcsak szükséges, de egyenesen nélkülözhetetlen. Azt mondhatjuk, hogy szinte minden a gazdasági életre vonatkozó fontosabb döntés meghozatalához matematikai szélsőértékproblémát kell előbb megoldani. Az ezgakt matematikai módszerek alkalmazása különösen nagy jelentőségű a tervgazdálkodást folytató országokban, mivel a termelés és az elosztás tervezésénél, ill. irányításánál lehetőség van arra, hogy ne csak vállalati, hanem iparági, sőt, népgazdasági szinten végezzük el a szükséges kvantitatív vizsgálatokat.

L. V. Kantorovics lev. tag véleménye szerint a tervezésben és közgazdasági számítások metodikájában a tökéletesebb technika alkalmazása rövid idő alatt a termelékeny-

ség 30—50 százalékos növekedéséhez vezetne. Másrészt a XX. század forradalmi jelentőségű eseménye, az elektronikus számológépek fejlődése a matematika alkalmazásában is érezeti hatását. Olyan problémák, amelyek megoldása korábban a szükséges számítások nagy terjedelme miatt gyakorlatilag lehetetlen volt, most a gyors működésű elektronikus számológépek segítségével rövid idő alatt megoldhatók. Azaz, hogy az elektronikus számológépek elvégzik a különböző problémák megoldásához szükséges numerikus számításokat, nagy mennyiségű szemlelmi energia szabadul fel a magasabb fokú alkotótevékenység számára.

A fenti gondolatok időszerepét adta az indítékot a matematikai tanszéknek, hogy egyetemünk oktatói számára ankétot rendezzen „A matematika közgazdasági alkalmazásai” című témakörből. Az ankét célja az volt, hogy a nem matematikus, de a közgazdasági problémákat ismerő hallgatóknak áttekintést nyújtson a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazási lehetőségeiről, illetve az eddigi eredményekről. Az elvi kérdésekkel foglalkozó előadások az ankét első napján, a gyakorlati problémákat tárgyaló előadások pedig a második napon kerültek sorra.

Háy László rektor elvtárs megnyitó szavai után Péter György egyetemi tanár tartott bevezető előadást „Egzaktságra való törekvés a közgazdaságtudományban” címmel. Hangsúlyozta, hogy a matematika módszerei egyre inkább behatolnak a tervezés területére. Az elmúlt száz év roppant ütemű technikai fejlődésében nagy szerepe volt az ún. ezgakt tudományoknak, így például a fizikának és a matematikának. Az ezgakt tudományok rendkívül gyorsan fejlődnek és ismeretanyaguk szilárd. Minek köszönhetik ezt? Egyrészt a fogalmak pontos körülhatárolásának, ami nélkül ezgakt tudomány nem létezik. Például a folytonos függvényre a világ bármely részén ugyanazt a definíciót adják a matematikusok. Ha például megkérdezzük a közgazdászokat, ill. csak a marxista közgazdászokat, sőt, csak a magyar marxista közgazdászokat, hogy mi az értéktörvény, nem fogjuk ugyanazt a meghatározást hallani.

A társadalomtudományok nem minden tekintetben érték el az ezgaktágot — mondotta az előadó. Van olyan törvény, amit mindenki emleget, de senki se fogalmazta meg. Ilyen törvény a „tervszerű arányos fejlődés törvénye”. A második előadást Frey Tamás, az MTA Számítástechnikai Központ mb. igazgatója tartotta, előadásának címe A kibernetika és matematikája, számolóberendezések. „A modern kibernetika az információk feldolgozásával, tárolásával, ill. az információ feldolgozásának, tárolásának törvényszerűségeivel foglalkozik” — mondotta többek között az előadó. A számítástechnika legújabb segédeszközeit, a gyors működésű elektronikus számológépek működésének alapelveit azoknak is meg kell ismerni, akik fel kívánják használni bizonyos problémák megoldásánál. Az ilyen irányú munkában nagyon fontos szerepe van a modell-alkotásnak. Ezután az előadó rövid történeti áttekintést adott a kibernetika fejlődéséről, majd a jelenlegi alkalmazási lehetőségekről. Az ankét első napján a harmadik előadást Szép Jenő tanácsvezető egyetemi tanár tartotta Matematika és gyakorlat, a matematikai gondolkodásmód címmel. Péter elvtárs előadásához kapcsolódva abból indult ki az előadó, hogy miben áll a matematika biztonsága, mi az, ami a matematikát ezgaktá teszi. Nem abszolút biztonságról van itt szó, hanem arról, hogy bizonyos kiindulási axiómák alapján logikai úton bizonyíthatjuk az egyes tételeket. Foglalkozott a fogalomalkotás, az absztrakció szerepével a matematikában, az egyenes, ill. a számfogalom, majd a valószínűség fogalmának kialakulásával. Az absztrakció lényege, hogy teljesen különböző dolgok közös tulajdonságát tekintjük, elhanyagolva az illető dolgok egyéni jellegzetességeit. Így keletkeznek a matematika alapfogalmai a mindennapi élet szükségletei alapján.

A közgazdaságtudományban felmerülő problémákat mindenekelőtt helyesen, egyértelműen kell megfogalmazni ahhoz, hogy a matematika módszereivel tárgyalhatók legyenek. A tapasztalat azt mutatja, hogy az egyes közgazdasági problémák világos megfogalmazásával kapcsolatban is sok tennivalónk van.

Az előadásorozat február 8-án Bod Péter (MTA Matematikai Kutató Intézet) Programozási modellek és Benedek Jánosné egyetemi adjunktus Modern matematikai módszerek felhasználása a statisztikában című előadásokkal folytatódott, amelyek már lapzártá után hangzottak el.

Lajos Sándor

Somogy megyei tapasztalatok

Január végén több mint harminc ember — pártfunkcionárius, munkás, közgazdász indult pártmunkára Somogy megyébe. A 10 napos munka feladata az volt, hogy elsősorban a gyenge termelőszövetkezetek munkájához nyújtsunk segítséget gazdasági és politikai téren.

Egy távoli tanyacsoportot, Vinyét és környékét bízták rá: szélszort település, 12 tanyaközpontból tevődik össze, távol a vasútállomástól, dimbés-dombos területen, igazi somogyi vidék.

Első pillanatra úgy tűnt, hogy a világtól, a kultúrától elzárt, volesó vidékre kerültem. Villany és kövesút ugyan csak a 400 lakosú Vinyén van, az emberek azonban nem esnek távol a mai élettől. Még a tanyákon is minden házban telepes világvevő rádiót találtam. A beszélgetésekből kiderült, hogy ismerik a világpolitikában lejárfolt eseményeket, rendszeresen hallgatják a rádiót, újságot is járatnak.

Néhány kérdésben azonban nem kapnak kielégítő választ az emberek. Nagyon gyakran az események mögött meghúzódó miért érdekli őket, de a helyi pártszervezettől, a község vezetőitől — persze sok esetben a rádiótól vagy újságtól — sem kapnak magyarázatot. Nem a megtörtént események felsorolását várják az ismeretterjesztő előadásoktól — mint ahogyan a legutóbbin elhangzott —, hanem választ várnak olyan kérdésekre, mint a szocializmus, kapitalizmus, háború és béke kérdése, a békés egymás mellett élés, gyarmati felszabadító harcok, stb.

A helyi pártszervezet sajnos nem tölti be irányító szerepét. Az emberek bíznak a pártban, szerintük több kommunista

kellene a tanyaközpontokba, akkor eredményesebben tudna dolgozni a pártszervezet. A mostani 21 párttag közül csak 10—12 végez munkát, vannak, akik már egy éve nem fizetnek tagdíjat, nem járnak taggyűlésre, mint párttagok munkahelyükön sem állnak helyt.

Politikailag egységes volt a falu lakóinak megnyilvánulása. Vonatkozik ez a jelen, a jövő megítélésére is. Mégis van egy olyan terület, ahol nagymérvű elégedetlenség tapasztalható. Ez a termelőszövetkezet.

Mi ennek az oka? Nem a termelőszövetkezeti mozgalom az, ami az elégedetlenséget jelenti vagy szüli. (Egy esetben tapasztaltam olyan megnyilvánulást, ami a termelőszövetkezet ellen irányult: a domborzati adottságokra való hivatkozással „javasolták” a tsz-ek megszüntetését.) A munkaegységnyilvántartás elhanyagolása, a vezetés hibái váltják ki az elégedetlenséget. A munkaegységnyilvántartás a legközvetlenebbül érinti a tagokat; elvégzett munkákat nem írják be a tagkönyvbe — panaszolták —, kevesebb munkaegységet adnak a végzett munkáért az előírtnál.

A vezetés hibáiról is beszéltek. Nem jó a tsz és a tanács kapcsolata, a pártszervezet — annak ellenére, hogy a titkár a tsz elnökhelyettese —, mint testület nem nyújt kellő segítséget a vezetéshez. Panaszolták az elnök személyére is, elmondták, hogy észrevételeiket nem hallgatja meg, megsérti a kollektív vezetés elvét, egyszemélyi vezetést valósított meg, magatartása, beszéde, a könyvelővel együtt, olyan, ami még a régi rendszerben is szemétszűrt volna. A tsz 26 forintot fizet mun-

kaegységként. Nagyon sok tényező közrejátszott abban, hogy csak ennyi a részesedés. Elsősorban a tagok munkája az oka ennek. Kiderült, hogy az olyan munkáknál, amelyet nem premizáltak, munkaerőhiány jelentkezett. Baj van a munkafegyelmével is, különösen most télen, amikor a fogatosok 10 órakor fognak be, és 3 órakor már ki is fognak... Hozzájárult ehhez a nagymérvű állatl hullás is.

Az elmondott hiányosságok legtöbbje olyan, ami a tagok erőfeszítésével kijavítható. Ha megszűnik a munkaegység nyilvántartásában meglevő zűrzavar, ha azok, akik ezzel foglalkoznak, lelkiismeretesen végzik el munkájukat, akkor a panaszok kb. 80 százaléka megszűnik.

Ezek a hibák az okai, hogy ez a szövetkezet a gyengék közé tartozik, s kijavításuk feltétele annak, hogy ez a gazdaság is a jók színvonalára emelkedjék.

PARIZS LAJOS

Kiss Dezső előadása az egyetemen

Felhívjuk dolgozóink és hallgatóink figyelmét, hogy szerdán, 13-án délután fél háromkor Kiss Dezső elvtárs, az MSZMP budapesti pártbizottságának másodtitkára előadást tart egyetemünkön.

Cikkünk nyomán:

Utalványra olcsóbban adják a kötelező könyveket

Múltkor cikkünkben („Tanuljunk de miből?”) foglalkoztunk a viszonylag drága, egyetemi tananyagot képező szakkönyvek problémáival. A Kladió Főigazgatóság megígérte, hogy megvizsgálja a kérdést, a vizsgálat nem remélt gyors eredményt hozott. Mindenekelőtt egy kis „gyorssegély”: ezentúl a vizsgaanyagot képező szakkönyveket utalványra az alacsonyabb tankönyvárakon kapjuk meg.

A távlati tervekkel azt remélhetjük, hogy megvalósításuk után a hallgatók jobban kézhez kaphatják a nyomtatott tananyagot. Ez végleges megoldás lesz. Eszerint az egyetem bejelentése alapján az egyetemi főosztály dönti el, mi kell, illetve lehet tankönyvként kiadni. Ez megoldja a problémát. Ugy gondoljuk, ha egyetemünk vezetői közül bárki ezelőtt négy-öt évvel — amikor először voltak ilyen problémák —, komolyan utánajár a dolognak, már minden régóta rendben lenne.

Kékesi

KITŰNŐ TANULÓINK

Rupp András IV, pénzügy

Szabó Mária IV, tanár B.

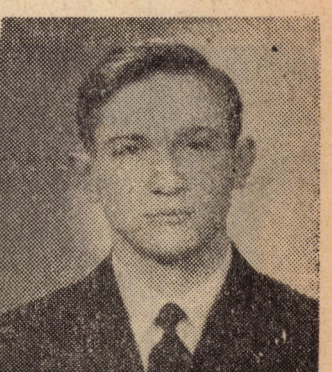
Koszonits Katalin IV, tanár B.

Orosz Zoltán IV, ipar IV/I

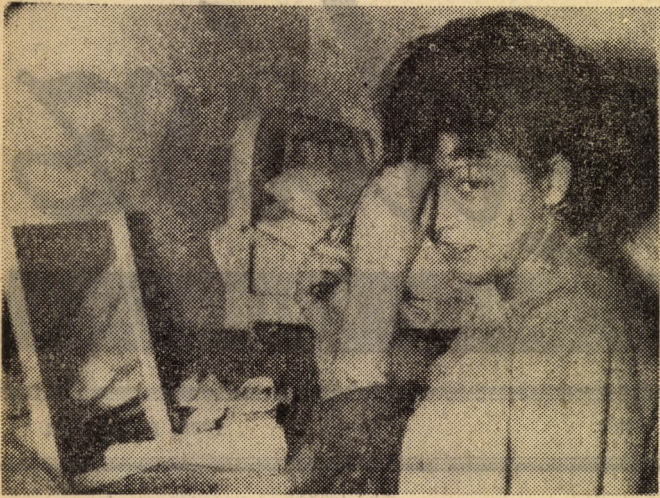

Szöllösi Imre IV, agrár

Csáki Csaba IV, agrár

Interjú fotóval

Péterdi Magdolna elsőéves hallgató 4,50-es átlagot ért el. — Hogyan érted el ezt a szép eredményt, és mit csinálsz a szünetben?

— Évközben nem túlságosan erőltettem meg magam, most a vizsgaidőszakban viszont sokat tanultam. Közben otthon voltam három hétig és így nyugodtan tanulhattam. Ugyanis itt a diákközházban nem nagyon tudok tanulni. Ennek talán egyik oka a jó szobakollektíva. Jól érzem magam velük és nagyon jól eltöltjük az időt (bár nem mindig hasznosan).
Most sokat olvasok, színházba és moziba járok, egy szóval „nyaralok”.

EGYETEMI SZÍNPAD

„Az egyetemi kulturális munka ma már elfoglalta az öt megillető helyet az egyetemen” — írja magáról a színpad műsorfüzetében. Sokat sűrít magába ez a mondat. Meghatározza az alapot, működési területüket, ugyanakkor mérték és példa is. Tevékenységük főleg kiegészítő. Nem a színházaknak és hangversenyeknek akar konkurenciát teremteni, hanem az egyetemisták máshol ki nem elégíthető igényeit elégíti ki. Mérték, mert megmutatja, hogy milyen szinten, példa, mert bizonyítja, hogy el kell és el lehet érni ha sok munka és lelkesedés szükséges is hozzá.

Ezek bizonyítására néhány szót a színpad sajátos műsorairól.

József Attila napjai

Irodalomtörténeti jellegű művészi sorozatban idézi meg a költő életútját és költészetét. Ismert előadóművészek és az egyetemi szavalókör tagjai a közismert versek mellett pódiumon ritkán hallott, vagy még el nem hangzott költeményeit, prózai írásait, leveleit is megszólaltatják. Fellépnek József Attila hozzátartozói, barátai, írók, költők és művészek.

„Igazi képet szeretnénk adni a költőről.”

„Rám tekint pártfogón e század” címmel az öt előadásból álló sorozat összefoglaló képe tárul a néző elé a februári számban.

Költők és kora

A fiatalabb generációhoz tartozó költőket és novellistákat mutatja be. Az előadóművészek mellett a szerzők is fellépnek, felolvassák egy-egy újabb alkotásukat, beszélnek művészi problémáikról.

A sorozat idei első, február 25-i számában Baranyi Ferenc és Simon Lajos verseit, Gerelyes Endre és Szakonvi Károly novelláit mutatják be.

Horizont

Az Egyetemi Színpad hangos folyóirata második szonóját kezdte ebben az évadban.

Rendszeresen „ellátogat” művészek alkotóműhelyébe.

vitákat, interjúkat tartalmaz film és színházi bemutatókról, a mindennapi élet érdekes, aktuális eseményeiről. Három alkalommal szerepelt idei területekben tematikus szám. Ezek közül kettő már megvolt. A harmadik „Modernség és szocializmus” címen különböző művészeti ágazatok tükrében a kortárs alkotók törekvéseit kívánja bemutatni a címben jelzett két alapvető elv összehangolására, azaz valóban korszerű, szocialista művészet megteremtésére. Csuhray, Jevtusenko, Aragon, Wajda, Siqueiros, Gazlunov műveinek elemzésén keresztül.

A februári számban — Pécsi balett — Absztrakt képzőművészet — Modern építész — Bécsi beszámoló szerepel 18-án este 7 órakor.

Színházi előadások

Az Universitas — az ELTE színjátszókörének műsorán kizárólag bemutatók szerepelnek. A cél, hogy mai problémához, időszerű gondolatokhoz kapcsolódó, valamint elhanyagolt, gondolatilag feltett remekműveket korszerűen ismertessenek, közvetítsenek.

A törekvés helyességét Garcia Lorca Yerma című művének bemutatója, és három februári ismétlése a közönség kívánságára, a legnagyobb mértékben igazolja.

A hangversenyek vitáival egybekötött filmbemutatók, irodalmi estek, vendégjátékok, műsorcsere rövid összefoglalása is 14 oldalt tesz ki a műsorfüzetben.

Mindezt azért írtam így le, mivel elég hosszú egyetemista pályafutásom alatt, itt nálunk, ha jól emlékszem, nem láttam egyetlen plakátot sem, amely a színpad műsorát hirdetné. A színpad vezetője is keserű hangon beszél erről a nehézségről. Sok mindent megpróbált már, hogy élénkebb kapcsolatot teremtsen a többi főiskolával, de sikertelenül. Véleményem szerint ennek az az oka, hogy az egyetemi kultúrosztályai saját műsorait, közönségeiket tekintik, vetélvőként látják bennük. Bárhol is nézzük, ez helytelen, ha másért nem, azért, mert még a közgazdászokra is ráfér némi műveltség.

— Kékesi —

Milyen kérdések, feladatok várnak megoldásra az egyetemi reform során

NYILATKOZNAK A DÉKÁNOK

Hogyan folynak egyetemünkön a felsőoktatási reform munkálatai, mit sikerült eddig elérni és milyen további

céljaink vannak — erről kérdeztük meg Bikics István, Berend T. Iván és Szanyi Jenő dékán elvtársakat.

Melyek a reform legjelentősebb eredményei eddig a karon?

BEREND T. IVÁN: — Karunkon a reformmunkák nagy eredményének tekinthetjük néhány szak és néhány tantárgy profiljának lényeges módosítását. Így például a korábban „megfogyhatatlan” általános szak a korszerű követelményeknek megfelelően tervezési jellegű nyert, ami alátámasztja azon törekvésünket, hogy az egyetemről minél több és erősebb közgazdasági alapképzettséggel, népgazdasági szemlélettel rendelkező szakember kerüljön ki. E célkitűzést szolgálta a reform keretében létrehozott termatematika szak is. De nemcsak egyes szakok létesítése, illetve átalakítása útján törekedtünk közelebb jutni a korszerű közgazdászok képzés megvalósításához, hanem az erősen főiskolai jellegű „könyvelőképzés”, a számviteli szak megszüntetésével is.

Jelentősen módosult a reform keretében tanárképzésünk is. Eddig ugyanis tanárszakos hallgatóink úgyszólván mindazt tanulták, amit a többi közgazdász hallgatók és ez tanári szaktárgyaik rovására ment. A színvonalasabb képzés érdekében tehát jelentősen meg kell növelnünk a szaktárgyak súlyát, a háromszakos képzésről át kell térnünk a kétszakosra.

BIKICS ISTVÁN: — Ismeretes, hogy karunkon a matematika tanszék kb. két éve korszerűsített anyagot oktat és ebből jegyzetek is készültek. Rövidesen fordulat következni fog a számviteli oktatásában is. A túlzott könyvviteli technikai jelleg helyett erősíteni kívánják az elemzést, az ügyvitelszervezést és a gépesítést — természetesen meg-

tartva az optimális arányt a két irányzat között. Az elemzés erősítésével változnia kell a tárgy oktatási időpontjának is. Ezt csak felsőbb éven lehetséges tanítani, amikor már a hallgatók átfogóbb gazdasági ismeretekkel rendelkeznek.

A technológia oktatása ösztönöz kettős specializáltsággal folyik. A korszerű természettudományos műveltség követelményeit előtt tartva, a specializáltságnak megfelelően mechanikai és kémiai technológiát fogunk tanítani. Az épülő új laboratórium lehetővé teszi a gyakorlati oktatás kiterjesztését a belkereskedelmi és agrár szakra is.

Elkészült új szakunk, a közlekedési specializáló programja is.

SZANYI JENŐ: — Szemléletváltozás következett be a karunkon. A szűk tantárgyszemlélet helyét egyre inkább a szak szemlélet foglalja el. Ezt különösen kari tanácsüléseken tapasztalhatjuk, mivel tananyagaink programját itt vitatjuk meg. Régebben a tantárgyakat adottknak vették és az oktatók egy-egy csoportja igyekezett a tárgy anyagát kialakítani. Minthogy ez többé-kevésbé egymástól elszigetelten történt, gyakran találkozhattunk átfedésekkel. A szemléletváltozás abban jelentkezik egyre erősebben, hogy az illetékes szakterület jelenlegi és perspektívikus igényei alapján határozzák meg az oktatási követelményeket. A követelmények kielégítésében egyre nagyobb célszerűség válik jellemzővé, a tantárgyak határozott profíljá alakul és egy-egy tanszék által előadott tárgyak egységét képeznek.

Mi a helyzet a tananyagprogramok és a tananyagok korszerűsítése terén?

BIKICS ISTVÁN: — A programkészítés szakasza karunkon február végéig lezárul. Természetesen lesznek még elmaradott alternatív tárgyak, de az alaptárgyak programja elkészül. A programkészítéssel egyidőben a tanszékek több tárgyból megkezdtek a tananyagok átdolgozását, néhány előadásban korszerűsített anyagot oktatnak.

Féléven belül elkészül az ipargazdaságtan tankönyv és változás történik az iparvállalatok szervezése, tervezése tárgyában is, valamint több speciálkollégium anyagában az ipargazdaságtan tanszéken. A statisztika tananyagokat az elmúlt évben kidolgozták, új tankönyvek jelentek meg. Most azon fáradoznak, hogy jobban alkalmazzák a matematikában tanítottakat a statisztika oktatásában.

BEREND T. IVÁN: — A programok készítése és a korszerű tananyagok kidolgozása kielégítő ütemben halad. A programok február végéig, határidőre elkészülnek, többségüket már megvitattuk. Az új programok általában megfelelő keretet biztosítanak a reformkövetelményeket ki-

elégítő tananyagok elkészítéséhez. Ami az utóbbiakat illeti: elsősorban a politikai gazdaságtan tanszék elkészített új, a monopóliumok előtti kapitalizmust tárgyaló tankönyvet említeném, melyet a kari tanács már megvitattott. De ugyancsak közvetlenül megvitatás előtt áll a népgazdaság tervezéséből készített korszerűsített tananyag is. Említést érdemel a tudományos szocializmus tanszék munkatársainak erőfeszítése is, mely az elavult központi tankönyv helyett új ideiglenes jegyzet kiadását eredményezte. Ez a tananyag is e félévben kerül a kari tanács elé.

Jelentős az új „világgazdaság” c. tantárgy kialakítása, amelynek már egyes anyagrészeit szintén megvitattuk és az, hogy a korábban kilenc tárgyra szétforgácsolt pénzügyi tananyagot három fő tárgyra tömörítették, és a gazdaságtörténet keretében a felszabadulás utáni korszak oktatását megindítottuk.

SZANYI JENŐ: — Már vannak olyan tananyagaink, amelyek a korszerűség jegyében készültek. Például a jog, a nemzetközi kereskedelem és szocialista külkereskedelem,

a külkereskedelem technikája és szervezése, a nemzetközi pénzügyek, Magyarország gazdaságföldrajza. Most készül az általános gazdaságföldrajz, amely országos jegyzet lesz, a nehézipari áruismeret, az agrárgazdaságtan, a mezőgazdasági üzeman és új felfogásban a belkereskedelem gazdaságtana c. tárgyak tananyaga.

A Nyelvi Intézetben is több oldalú erőfeszítés folyik az oktatás korszerűsítése érdekében. Lényegesen csökkentették a felhasznált irodalom terjedelmét és módszertani változ-

tasokat is eszközölnék. Kísérleteket folytatnak a modern technikai segédeszközökkel történő oktatás eredményesebbé tételére. Valószínűleg sikerül létrehozni a fonetikai laboratóriumot is.

Az eredményeket kielégítőnek mondhatjuk, de látjuk azt, hogy ezek a kezdetek jelentik. Célkitűzéseink határozottabban, ezek tartalmi megvalósítása — jóllehet az előrehaladás nem jelentéktelen — nagyrészt a legközelebbi évek feladata lesz, ami minden egyes embertől odaadást, tudást, szorgalmat kíván meg.

Milyen kérdések várnak még megoldásra a közeljövőben?

BEREND T. IVÁN: — A felsőoktatási reform egyetemi megvalósítása során eddig is komoly eredmények születtek, néhány alapvető kérdés azonban még mindig megoldásra vár. Legelősebben két problémát jelentek: az egyetem és a most létesülő felsőfokú technikumok viszonya (nem változtatja-e meg az egyetem profilját, létszámát?), mennyiben kellene a képzés „egyetemi” jellegét fokozni a ma még egyes területeken fennálló „főiskolai” jelleg rovására, a másik pedig, hogy a reform jelenlegi szakaszán merülnek fel bizonyos alapvető oktatás-módszertani kérdések, pl. az előadások egy részének alternatív választhatósága, melyek igen fontosak, de döntéstük most már rendkívül nehéz, elkerülhetetlen.

SZANYI JENŐ: — Az egyetemi képzésnek elméletileg jól megalapozottnak kell lennie és kevésbé specializáltnak a felsőfokú technikumokkal szemben. Ezeket a technikumokat csak lezárt intézményeknek tudom elképzelni, mert ha a felsőfokú technikumok egyenes folytatása az egyetem, akkor a levelező oktatásunkat pár év múlva egészen teljesen megduzzaszthatja. A két intézmény oktatási célkitűzéseinek körülhatárolása, egymáshoz való viszonyuk meghatározása sürög és lényeges feladat. Emellett azonban el kell dönteni, hogy mire képesít az egyik és mire a másik, és ezt a gazdasági gyakorlatban is érvényesíteni kell. Példaként említve a belkereskedelmi felsőfokú technikumokat és a nálunk végzett belkereskedelmi szakosok helyzetét elmondhatom: a technikumokat a bolthálózat igényeinek kielégítésére, a közgazdászokat az irányító apparátusba képesítik. Ezt a kérdést részleteiben rendeltetleg szabályozzák. Hasonló előkészületek folynak a külkereskedelem területén is.

Ami a módszertani kérdéseket illeti: vannak olyan javaslatok, amelyek az egyetem oktatási rendszerét érintik (pl. kötelező és alternatív tárgyak aránya), ezen túlmenően azonban kisebb problémák is

megfontolás tárgyát képezhetik (pl. az új programok alapján kidolgozott tananyagok és leendő előadások egymáshoz kapcsolódása, vagy az előadások és írott tananyag, foglalkozások, vagy az úgynevezett szakszemináriumok kérdése). Az oktatás módszereinek megválasztása az egyetemi hallgatók gondolkodásmódjának alakítását, gazdasági szemléletének formálását kell, hogy szolgálja.

BIKICS ISTVÁN: — Az eddig felsoroltakhoz még azt is hozzátenném, hogy behatóbban kell foglalkozni a tantárgyak egymásraépülésével, az oktatási idő jobb beosztásával. Tartok tőle, hogy a tantervek végleges kialakításakor merülnek majd fel olyan módosítási igények, amelyek érintik a már elkészült programokat stb. Mi kari tanácsos már foglalkoztunk az átfedésekkel, de egyetemi szinten is ügyelni kell erre a tantervek készítésekor.

SZANYI JENŐ: — A szűkebb értelemben vett szaktárgyaknál már elég jó az egymásraépülés, de nem mondható el az egyetemi szakoktatás egészére: pedig ez utóbbi a döntő.

BEREND T. IVÁN: — Sokat segíthet ebben a tananyagok, esetleg egyes témák kari vitája, melyet ez évben már megkezdtünk, s mely a jövő évben munkánk középpontjába kerül.

BIKICS ISTVÁN: — A viták mellett szükség van a tanszékek jobb kapcsolatára is. Az említett módszerbeli dolgokhoz visszatérve: lehetetlen a szokásos 15 előadásban a tananyagoknak akárcsak az alapveit is feldolgozni. Ezért meg kellene próbálni az előadásokhoz sajátos profil adni. Fontolásra kellene venni az előadások és gyakorlatok arányát, a kötelező irodalom a jegyzet és előadás kiegészítő hatását — ezek az oktatási feladatai. De erről szólva, feltétlenül változást kell elérni abban is, hogy a hallgatók az előadásokon is hajlandóak legyenek dolgozni, jegyzetelni és ne utólag csodálkozzanak, ha a jegyzeten vagy tankönyvön túlmenő előadás anyagát is tudniuk kell.

B. K.

Nemzetközi statisztikai zsebkönyv

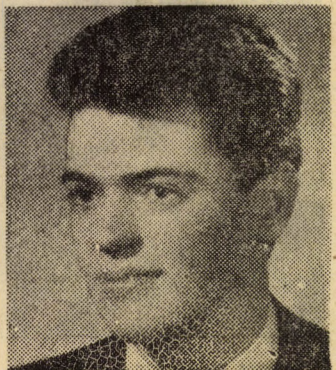
Kellemes meglepetéssel szolgált a közgazdászoknak a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó legújabb kiadványával, a Nemzetközi Statisztikai Zsebkönyvvel. A kézikönyv átfogó

adataival a termelésről, kultúráról jól szolgálja a tájékozottat és kielégíti a számok és tények iránt érdeklődő olvasókat.

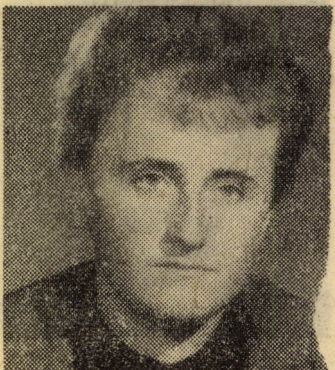
KITŰNŐ TANULÓINK

Slavkovszky Éva ipar IV/1

Vértés Gábor IV. általános

Hulyák Katalin IV/3 belker.

Pataki Sándor ipar IV/1

Gáspár László ipar IV/1

Simonics Judit III. pénzügy

Mennyit haladtunk?

Ez az írás nem a félévvel korábbi cikkéhez és bizottsági jegyzőkönyvekhez kíván újabb arasznyit toldani. Nem megvizsgálták és megállapították akkor illetékesebbek a bajokat és azok okait. Hanem azt kellene megnézni, hol állunk most. Hol tart a harmadéves iparosok szekere? Mert hogy megindult, s kijutott a kátyúból, ez bizonyos. Nyugodtan mondhatom. A javulás mutatkozott már a szemináriumi munkában is. De az igaz, a csalhatatlan mérce, a vizsgaidőszak. A vizsgaidőszak pedig most ért véget.

Pontos vizsgátlagot még nem elemeztünk, de minden jel arra mutat, a mostani átlag jobb a félévvel ezelőttnél. Hiba lenne itt megelégedni arról, hogy többen úgy találtak, nem képesek megbirkózni a második évvégi lemaradásokkal, az új tanév követelményeivel.

Bognár József, Óvári Klára, Krasznay Judit, Hantos Valéria

és mások évhalasztást kértek, illetve az esti tagozatot választották tanulmányaik folytatására.

De hogy a korábbi gondokat nem elsősorban a képességek körüli bajok okozták, annak bizonyosságát

Várhelyi István, Borók Róza, Kemény Katalin, Weisz György és Gyalai Márta

példája mutatja. Az ő veike nem valamiféle névelő kiválasztás szerint soroljuk ide, többségüket lapunk régebbi cikkéből idézem. Akkor ötüknek együttvéve 14 utóvizsgálója volt. Most 3 van. Az említettek közül az utóbbi hárman egyet-egyet szereztek. Kemény Kati nem ütötte meg a mércét könyvtelvizsgán. De aki Kati „bejégedős” vizsgamódszerét ismeri — no meg azt is tudja, hogy milyen becsületesen dolgozott a félév során — már nem a lelkiismeretes munkát kéri tőle számon. Inkább egy kevés talpraesettséget kellene szereznie.

Várhelyi István korábban egyik félévét sem úszta meg „duplázás” nélkül, most 3,17-es átlaggal zárt. Utóvizgszobába sem jött.

Mint látható, vannak jó jelek. De a vígalommal még kicsit várni kell. Mert a képet olyan momentum zavarja, mint az, hogy *Morvai János* vizsgaidőszaki produktuma, ha évközi munkája javult is — nem változott lényegesen.

Kellemetlen meglepetés, hogy egy-egy vizsgán olyanok is bizonytalankodnak, akik korábban nem adták alább né-

Két bemutató a Katona József Színházban

Mint ismeretes, Kilty G. B. Shaw és Mrs. Campbell levelezése alapján írta meg „Kedves hazug” c. művét. A darab számára a legnagyobb dícséret: maga Shaw is így írta volna.

Major Tamás játéka nagy elhívtó erővel állította a közönség elé a nagy író és ember. Lukács Margit méltó partnere volt. Hódító nő és nagy színésznő. A darabot február 1-től rendszeresen játsza a Katona József Színház.

Február 8-án mutatta be a Katona József Színház Gyöngyösi István „Csillagok órája” c. kétrészes lírai darabját.

gyesnél, ötösnél. Ez a bizonytalanság osztályzatokban is megmutatkozik. Az pedig se nem bizonytalankodás, se nem a balszerencse dolga, hogy *Barca Jenő* könyvtelből nem kapott aláírást. Persze, akadtak mások is, akik nem kaptak. De aki Jenőt csak egy kicsit is ismeri, tanúsíthatja: az ő képességei mellett, ilyesminek nem szabadna előfordulni.

Lelkendezni kár lenne azért is, mert Gerencsér Pista, az alapszervezet KISZ-titkára most is összeszámolt vagy 39

utóvizsgát. Ez a 39 kétszázalékosnál kisebb szám, mint a félévvel ezelőtti 66. De mégiscsak utóvizsgákat jelent és nem például a kitűnő eredmények számát. Egyébként kitűnő nincs, sőt, ebben a félévben jeles sincs a harmadéves iparosoknál.

Igy állunk. A kép korántsem teljes. Kimarad belőle jó is, rossz is. De talán így sem torzít, s hasznos lesz — nem, nem egy újabb „népszerűségnek” — a következő félévi munkához.

Torma Imre

Mozaik a diákokthonokból

A Makarenko utcában nagy népszerűségnek örvend a klubszoba cserépkályhája. — Nem csoda!

A kollégiummá váláshoz a növények is hozzátartoznak. A beszélgetéshez mindenesetre kellemesebb ez a környezet

Félév után, félév előtt...

Csendesebbek a folyosók, lecsillapodtak a nyugtalan idegek, viámabbak és felszabadultabbak a hallgatók, már újra pattognak a ping-pinglabdák, újra kezdődik minden előlről. De talán nem hiába való néhány szót szólni az elmúlt félévről sem. Három elsőévessel beszélgettem életük első kollokviumairól.

Berkeleyről, Kantról a maghasadástól, filozófiáról, kémiáról. Szóval ismeri az anyagot, érdekli, foglalkozik vele. Az eredmény (haad mondjám megegyeszer): jeles. És emellett a tornászválogatott keretbe való bejutásért küzd.

Buksi

Tizennyolc éves. Lány. És elhúzták. Hát csoda, hogy elpityeredik, amikor a kollokviumokról kezdek beszélni.

— Nem lehetett volna egy kicsit jobban megtanulni? — és most nagyon józanul hangzik a talán kissé sutának tűnő kérdés.

— Tanultam — válaszol egy csöppet sem határozottan. — És mit nem tudtál — kellemetlenkedem tovább.

— Semmit.

Ez elég őszintén hangzik. Még egy utolsó kérdés: — Mit vársz a következő félévtől?

— Jobb lesz, feltétlenül jobb lesz.

Szívvel kívánjuk. De azért tenni is kell valamit.

Számok Tények Vizsgaidőszak után a kereskedelmi karon

Elsősorban nem általános áttekintést szeretnénk adni az elért (vagy el nem ért) eredményekről, hanem azokról szeretnénk írni, akik számára még nem ért véget (írhatnánk azt is „megint nem”) a vizsgaidőszak.

Ők azok, akiknek évközben a legtöbb idejük van, vizsga előtt pedig „csalhatatlan” puszkájuk. Vannak közöttük persze egyszerű fatalisták is. Legtöbbjük természetesen tiltakozna ez ellen a leírás ellen. „Tanulok én, de az istennek se megy a fejembe az az állati sok adat.” „Magas nekem a politikai gazdaságtan” (az illető külker. szakos). És árad a

panasz a filozófiára. Sok, nehéz, érthetetlen stb.

Nem akarunk hitelt adni ezeknek a védekezésnek szánt panaszoknak. Nem akarjuk elhinni, hogy akinek a saját szakán szereplő nyolc tárgy közül (ide értve a nyelveket is) nincs tehetsége három-négyhez (és itt nemcsak az úv-re, hanem az úgynevezett kiizdat egzekre is gondolunk), nem ült le vajon egyszer önkritikusan megbeszélni magával, hogy ugyan milyen közgazdász leszek én egy gyenge kettes diplomával, mert ugye, ha nincs tehetség, csak ilyenre lehet kilátás), valamint a kommunista szakember fogalmába is beletartozik

a tanulmányi eredmény, amennyiben „szakmáját igyekezzen a legmagasabb szinten elsajátítani...” Ez a legmagasabb szint pedig nem a kitűnőrendűség követelményét jelenti, de ugyanígy nem jelentheti a kettes szintet sem. Csak néhány kiragadott példát szeretnénk elsorolni minden külön kommentár nélkül.

Sziklai János másodév külker. 2-es csoport. Tavalyi átlaga 2,5 volt. Idén is gyengén végzett. Jegyeinek többsége kettes.

Pálos Gyula, másodév külker. 3-as csoport. Tavalyi évet ismételt, most három úv-ja van. Matematika, gazdaságtörténet, filozófia.

K. Szabó Béla másodév külker. 1-es csoport. Tavaly matematikából negyedszeri úv-ja ment le. Idén két úv-ja van. Jog és orosz. Többi jegye is gyengék.

Vörös Gyula másodév külker. 2-es csoport. Idei vizsgái régebbiekhez képest feltűnően gyengén sikerültek.

Gyurócsik Lajos belker. másodév 3-as csoport. Tavalyi átlaga 2,2 volt. Most is van két úv-ja. Dialektikus materializmus és gazdaságtörténet.

Kovácsi Éva másodév belker. 4-es csoport. Halasztásokkal és mindennel együtt még négy vizsgája van hátra, amit elméletben 15-ig le kellene tennie.

Elsőévekről lapunk más helyén lesz szó, tehát itt most a másodévesekkel kezdjük a végeztük is. Mert érdekes megfigyelni, hogy harmadéven helyenként mennyivel jobbak az eredmények. Az úgynevezett kirívó esetek szinte a másodévre korlátozódnak. Ezért a harmadévesek közül inkább csak egy-két csoportot említnék ki, mintegy ellenpótlusként.

A harmadév külker. 1-es csoportban 21 fő közül 7 jeles és 1 kitűnő lett. Mindössze egyetlen úv-jük van.

A harmadév külker. 2-es csoportban 4 jeles, 1 kitűnő van, és egy úv. A bemutatás korántsem teljes, de mindenestre elgondolkodtató.

Akiknek már a rajt sem sikerült

(Évismétlő elsőévesek)

Az első félévet több-kevesebb sikerrel befejeztük, bár még itt-ott népes csoportok várakoznak drukkolva egy-egy tanszék előtt úv-re.

Az elsőévesek között bizony akadtak, akik megtorpantak már az első nehézségek előtt, s olyanok is, akik bár megpróbálták, mégsem sikerült úrrá lenniük ezeken. Olyanok, akik az első félév után abbahagyják, vagy legalábbis megszakítják tanulmányaikat egyetemünkön.

Felkerestem a három dékáni hivatalt és itt érdeklődtem az elsőéves évismétlőkről.

A Kereskedelmi Karon B. K. és Cs. J. belkereskedelmi szakos hallgatóknak két úv-je van, és így az egyetem szabályai szerint évismétlésre kényszerülnek, amennyiben folytatni akarják tanulmányaikat. Mindketten kollégisták voltak, jelenleg vidéken dolgoznak.

Képesné elvtársnő azonban rögtön egy olyan csoportot is kiemelt, a külker. 1/2-est, amelyben egyetlen úv sem volt, ellenben két jelessel dicsekedhetnek.

Az Ipar Karon egy olyan hallgatónról hallottam —

M. I. —, aki idegkimerülés miatt kénytelen csak szeptemberben továbbtanulni.

— S itt fordult elő egy különös, de jól végződött eset is. Egy kislány filozófia vizsgája nem sikerült — a többi aránylag elég jól —, ezen nagyon megrémült, s elkeseredésében ki akart maradni. Végül is Bojtkó Béláné elvtársnő, és barátinói rábeszélésére hallgatva letette hátralevő vizsgáját, s ha még úv-je is sikerül, folytatja a második félévet.

P. M., az általános karon három vizsgán szerzett elégtelt, s a negyedikre már meg sem jelent. Természetesen ő is és a Cs. E. elsőéves tervmatematikus is, akinek két sikertelen vizsgája volt, elhatározta, hogy az 1963-64-es tanévben a lehetőségekhez képest jobb eredményt fog produkálni. Addig ők is dolgoznak.

Természetes, hogy az évismétlés fokozott követelményeket állít a hallgatók elé. Teljes tandíjat kell fizetniük és semmiféle szociális támogatásban nem részesülhetnek.

Brüll Mária

A VIII. kongresszus anyagának feldolgozása egyetemünkön

Az új félév ideológiájának oktatásában legfontosabb feladat lesz a VIII. kongresszus anyagának feldolgozása. Négy szemináriumi foglalkozáson a hallgatók minden évfolyamon egységesen az alábbi négy témával foglalkoznak:

1. A szocializmus alapjainak lerakása hazánkban. Társadalmunk osztályszerkezetében végbement változások jellege és jelentősége.
2. Gazdasági építőmunkánk eredményei és feladatai.
3. A kultúrforradalom és az ideológiai élet kérdései.
4. A nemzetközi helyzet és külpolitikánk alapelvei. A nemzetközi munkásmozgalom újabb fejleményei.

Témafelelősök (a témák sorrendjében): Farkas Sándor, László Imre, Kiss Arthur és Simai Mihály elvtársak.

A szemináriumokat február és március hó folyamán tartják meg. Az időpontokról, a szemináriumok előkészítéséről rektori utasítás intézkedik.

A témafelelősök állítják össze a kötelező és az

ajánlott irodalom jegyzékét, valamint az egyes témák részletes szemináriumi kérdéseit. Ugyancsak a témafelelősök tartják a szemináriumvezetők részére az előkészítő vitákat.

A hallgatók minél jobb felkészülését biztosítja az a rendelkezés, hogy a szemináriumok időpontjában, tehát februárban és márciusban, zárthelyi dolgozatokat nem lehet írni, a házi feladatokat pedig csökkenteni kell. Ugyanakkor a szemináriumi vitákat a politikai gazdaságtan, a filozófia, a tudományos szocializmus, a nemzetközi gazdasági és politikai ismeretek, a politikai órák és szükség szerint más tárgyak óráinak terhére kell megtartani.

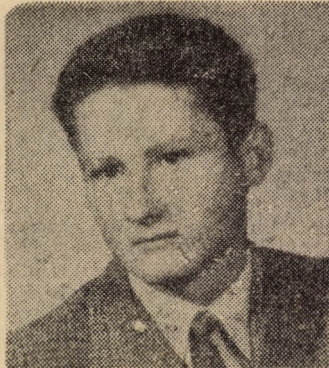
Mindéz természetesen csak a sikeres szemináriumok lehetőségét jelenti. A tényleges siker a résztvevők jó felkészülésén, alapos tárgyi tudásán és nem utolsósorban szubjektív lelkesedésén, vitakészségén, érdeklődésén múlik. Reméljük, ilyen értelemben lesznek sikeresek a kongresszusi szemináriumok.

G. Gy.

KITŪNÓ TANULÓINK

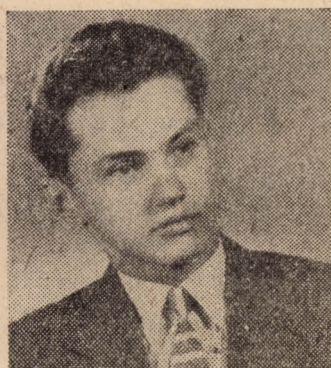
Bősze Zoltán III. pénzügy

Horváth Ferenc III. pénzügy

Guttyán Margit III. tanár B.

Bethlendi László III. tanár B.

Kovács Katalin III. általános

Kaposi Erzsébet III. általános

Az első félév mérlege

— Most már egyetemista vagy! — mondták a felsősök első vizsgám után.

— Most lett igazán egyetemista — hallottam nem egy utóvizsga után.

Sok elsőévesnek mondják ezt a tréfás vigaszt, ha szóba kerülnek az utóvizsgák. A vizsgaidőszak befejezésével végignéztam az elsőök jegeit. Volt utóvizsga bőven. A csoportok átlag 7—10 uv-t szereztek, de volt olyan csoport is, amelynek 25 hallgatója 26 uv-vel dicsekedhetett. A két kritikus uv-tanfolyó a matematika és a filozófiatörténet volt.

Matematikából az idén sem volt rosszabb az átlag, mint az előző években. Számszerűleg a hallgatók kb. tíz százaléka vizsgázott elégtelenre. Miért sok az uv, és miért félték sokan már előre? Kétségtelen, szokatlan anyag volt dolguk, de minden új szokatlan. A félévben írt két zárthelyi csak a példák megoldásához való készség próbáját jelentette. Épp ezért a legtöbb hallgató szóbeli vizsgán „érdemelte” ki elégtelenjét, ahol a definíciók, levezetések domináltak. Ha valaki egy-egy előadáson nem figyelt, ez egyes anyagrészek kieséséhez vezetett, ami lehetetlenné tette az anyag összefüggésében való megértését.

Voltak problémák a gyakorlaton részt vevők nagy száma miatt is. Előfordult, hogy két-három csoport végezte egyszerre gyakorlatát. Ezzel is magyarázhatja a közlekedési specializáció csoportja gyenge szereplését. A tanszék igyekszik ezen segíteni, és ahol lehet, a második félévben megszünteti az összevont gyakorlatokat. Sokan hívatkoztak a vizsgázatok követelménybeli eltéréseire. Ez az eltérés valóban fennáll, a tanszék is azon van, hogy összeegyeztesse a követelményeket, s igyekszik az eltéréseket határok közé szorítani. Előadás — gyakorlat — egyéni tanulás: ez a három tényező determinálja a sikeres vizsga elértékeit. Itt szeretném felhívni azok figyelmét, akik nem tanultak analitikus geometriát, a második félévben a differenciálszámításhoz feltétlen szükség lesz annak ismeretére. Idejében kérjék segítségét a gyakorlatvezetőktől, miből és hogyan lehet minél gyorsabban elsajátítani az anyagot.

Evfolyamunk másik mélypontja a filozófiatörténet. Tekintettel arra, hogy ebből államvizsgázni fogunk, nem közbűnség, hogyan sajátítottuk el. Nagyon nehezen tanultuk a filozófiatörténetet. Nehezen, mert csak a vizsga előtti egy-másfél hét alatt tanultuk. A félév folyamán nem foglalkoztunk vele. Ez pedig ennél a tantárgynál — most már könnyű megállapítani — elengedhetetlen. Nem lehet előadásról előadásra követni két filozófus nézőpontbeli különbségét, ha elmulasztjuk az írott anyag évközi olvasva tanulását. A vizsga előtti időszak erre már nem alkalmas. Először csak az átfogó értelmezésnek és végső rögzítésnek van meg a lehetősége.

Szükséges a filozófiatörténet anyagát és jegyzetét is — mint számba jöhető okokat — elemezni. Az anyag fontossága: alap a további két féléves tanulmányokhoz. Nos, szerintem a tananyag összeállításánál nem mindig a számunkra lényeges szempontok domináltak, nem az, hogy mi kell egy végzett közgazdász általános műveltségéhez, munkájához. Az is erősen zavart, hogy már most ömlesztve jelentkeztek mindazok a kifejezések — értelmezés nélkül —, amelyek

a későbbiek folyamán részleteiben kifejtve kerülnek a tananyagba. A most kezdődő félévben a kéthetenkénti szeminárium alapján került az indexbe a gyakorlati jegy. Ez feltétlen serkentőleg hat majd a rendszeres évközi tanulásra.

A többi tantárgy jóval simábban „múlt el”. Államjogból jó benyomást keltett az évfolyam. A csoportok négyeshez közelálló átlagot értek el. Kiemelkedő átlaga van az ipar 1-es csoportnak: 4,31. Tizenhárom jeles segíti ezt az átlagot. Meglepő viszont a csoportátlagok közti nagy szórás. Ennek oka: a vizsgázók nagy része nem gondolkodik. Egy vizsgázató mesélt: tíz hallgatónak tett fel egymás után egy jogi ismereteket nélkül megválaszolható, csupán gondolkodáson alapuló kérdést és a hallgatók szinte kivétel nélkül adások maradtak a felelettel. Adva volt egy vékony könyv és elfeledkeztünk arról, hogy a tanuláshoz nem szabad csak az oldalszámot figyelni. Hiányzott, hogy a színvonalas előadásokat nem kísérte az egyes anyagrészek egyéni összefoglalása a jegyzetből. Pedig havonta egyszer kb. ótórát ráfordítottunk az anyag megemléstől, felszívódik. Az előadás és könyv közti átmenetet — más az élő szó és más az írott betű — ezzel az átlag-

valással lehet biztosítani. Fokozottan vonatkozik ez a jövővel nehezebb polgári jogra. A polgári jog tételes anyag, csak értelmes tanulás biztosíthatja a mostani jó eredmény megtartását. (Az évfolyamon mindössze hét az elégtelenek száma.)

Ipari technológiánál sokaknál megmutatkozott a vizsgázás közbeni logikus gondolkodás hiánya. Ezért hallhattunk annyi „pongyola” feleletet. Az anyag nem volt nehéz, de vizsgaadását egyetemi szinten követelték. Ezt nem mindenki tudta nyújtani, ebben látom az elégtelen feleletek okát.

A cikk elején már említettem az „utóvizsgák” tömegét. Fokozott problémát jelent az azoknak, akiknek két, sőt, három uv-jük van. Megengedhető egy csoport, hogy bármelyik tagja ily gyenge eredményt érjen el? A legkisebb eset az ipar 6-os csoportban történt: itt — bár három jeles mellett — három hallgatónak van három-három utóvizsgája, kettőnek pedig kettő. Nagyobb felelősséget kell tanúsítani csoporttársaink iránt tanulmányi téren és ehhez nem elég a félévenkénti egy munkaértekezlet. Figyelmeztessük társainkat hibáikra, fogyatékoságaikra, már év közben is.

Váradi György

Margit karrierje

Az Acta Diurnában jelent meg először a kép, úgy az időszámítás kezdete körül. Egy gyönyörű hölgyet ábrázolt, egyszál semmiben. A kép alatt rendkívül elmes szöveg tájékoztatta a nagyerdemű közönséget, hogy a leányzó neve Margit, foglalkozására nézve pedig, boszorkány. Erkölcstelenségéért holnap lassú tűzön oxidálják szénre. Az előadásra érdeklődők a H-bérlet, jegyek két tallérért még kaphatók, stb., stb.

A haladó magyar lapok elítélték... stb., stb.

Az idő csak nem akar megállni és a történelem homokórája pontosan a XX-on állt már, amikor újra felbukkant a nyugati újságokban a szépségszöveg leányzó képe, aki az olvasóközönség rendkívül lelkes megbotránkozására, ismét egyszál semmibe takarta nem mindennapos bájait. A Magazin közölte, hogy a hölgy nem más, mint Margit, a híres vetkőző gör, akinek fogadásán megjelentek a kormány tagjai is. A lap elismerően emlékezett meg a nemes asszonyság erkölcsstelenségéről, amiért is holnap élvé és elevenen a nagy nyilvánosság előtt mutatatták be vele tudományát.

egy rendkívül elmes szöveg tájékoztatta a nagyerdemű közönséget, hogy a leányzó neve Margit, foglalkozására nézve pedig, boszorkány. Erkölcstelenségéért holnap lassú tűzön oxidálják szénre. Az előadásra érdeklődők a H-bérlet, jegyek két tallérért még kaphatók, stb., stb.

A haladó magyar lapok elítélték... stb., stb.

Az idő csak nem akar megállni és a történelem homokórája pontosan a XX-on állt már, amikor újra felbukkant a nyugati újságokban a szépségszöveg leányzó képe, aki az olvasóközönség rendkívül lelkes megbotránkozására, ismét egyszál semmibe takarta nem mindennapos bájait. A Magazin közölte, hogy a hölgy nem más, mint Margit, a híres vetkőző gör, akinek fogadásán megjelentek a kormány tagjai is. A lap elismerően emlékezett meg a nemes asszonyság erkölcsstelenségéről, amiért is holnap élvé és elevenen a nagy nyilvánosság előtt mutatatták be vele tudományát.

Az előadásra a H-bérlet nem érdeklődők a H-bérlet, jegyek két tallérért még kaphatók, stb., stb.

A fényképet átvette egy magyar napilap, ami természetesen egyértelmű azzal, hogy mindegyik közölte, és rendkívül elmes szövegben tájékoztatta az olvasókat a másik félteke nagy botránjáról. Rosszalan jegyezte meg, hogy az előadást 100 ország 200 televíziója is közvetíti, így többmillióan látják a szegénytelen előadást.

A délutáni lap gyorsírban közölte, hogy ha nagy áldozatok árán is, de sikerült a Magyar Televízióknak is biztosítani az egyenes adást a vetkőzőszámról.

A közvetítés idejére az utcák elnéptelenedtek. A botránkozás tetőfokára hágott. Sorra érkeztek be a reklámciók.

A televízió főtéchnikusát azonnali hatállyal elbocsátották. Rossz volt a kép minősége.

—Prager—

Az egyetem történetéből

II.

Mátyás Antal elvtárs még a régi közgazdasági karon kezdte tanulmányait, s most az ő elbeszélése nyomán idézzük fel egyet s más-t.

A Műegyetem Közgazdasági Karán az elméleti és ideológiai képzés nem játszott olyan nagy szerepet mint ma, és egészében eléggé zavaros és misztifikált volt. Nem volt fontos a belső összefüggések világos megértése, viszont rendkívül részletesen megkövetelték a lexikális jellegű anyagok ismeretét. Filozófiából homályos újkantianus nézeteket adtak elő, politikai gazdaságtanból pedig három polgári irányzat közül választhatnia ki a hallgató, melyik tetszik neki leginkább, melyiket akarja hallgatni.

A magángazdasági tárgyak

voltak fontosak például a számvitel, a statisztika, a banküzemtan és a váltójog. A jogszabályokat, rendeleteket szó szerint igen folyékonyan és hibátlanul kellett tudni, mert sokszor egyetlen szó kihagyása miatt is megbuktatták a hallgatót. Volt néhány olyan érdekes és fontos tárgy is, amely viszont ma hiányzik a tantervből. A „Bevezetés a kereskedelmi tanulmányokba” c. tárgy a gazdasági élet legalapvetőbb intézményeit, jelenségeit ismertette meg a hallgatóknak, s bár lexikális jellegű anyag volt ez is, ma is nagyon elkélne, mivel így az egyes szakokra járók, a más szakokkal kapcsolatban alapvető ismeretnek birtokába juthatnának. A nyelv- és irodalom tanítás nagyobb választási lehetőséget nyújtott mint ma. Többek között a szomszéd népek nyelveit is tanították, amire ma is nagy szükség volna.

Az előadások

színvonalá igen változó volt, elég sok rossz előadó oktatót. Jellemző például, hogy Erődi-Harrach Béla, az egyik politikai gazdaságtan professzor mindössze egy év alatt adta le kusza anyagát, de ezt is úgy, hogy egy-egy alkalommal mindössze háromnegyed-órát magyarázott — a szokásos kettő helyett.

Az előadások látogatottsága, a hallgatók figyelmé — részben emiatt is — sokkal rosszabb volt a mainál. Né-

ha egészen komikus jelenetek zajlottak le, ha éppen katalógust tartottak. Általában egy tanársegéd olvasta fel a névsort az előadás kezdete előtt (!) és egészen addig szólította a neveket, amíg a professzor be nem jött. Ekkor befejezte, mire gyakran a hallgatók többsége a kijárat felé eredt, nehogy bent kelljen maradni az előadáson. A professzor ilyenkor a katedrarról haragosa az utasítást: tanársegéd úr,

tessék bezárni az ajtókat!

Sok hallgató, ha mégis bentmaradt az előadásban, nem zavartatta magát, újságot olvasott, akár az első sorban is, hangosan beszélgetett, ha elunta magát, kiment, majd visszatért, mit sem törődve a professzor jelenlétével.

A tanszéknek hivatalos jegyzeteket nem adtak ki. Az egyetemisták vagy saját jegyzetükből vagy különféle félhivatalos sokszorosított anyagokból tanulhattak. Ezeket az utóbbiakat különböző vállalkozók készítették, tartalmukért senki nem vállalt felelősséget, és áruk igen borsos volt. Egy 40—50 oldalas jegyzet 8 pengőbe (azaz kb. 80 forintba) került. Megesett, hogy egy tárgyból többféle jegyzet is forgott köztezen, s ezek beosztásban, tartalommal sokszor teljesen eltértek egymástól. Az lehet mondani, hogy teljes és pontos jegyzet akkoriban egyáltalán nem is létezett. Bármennyire megtanulta valaki akár az összes jegyzetet is, a vizsgán nem mehetett biztosra, részben azért, mivel mindig maradtak ki jelentős részek a jegyzetekből.

Az igényesebb oktatók tankönyvet írtak, de ezek még drágábbak voltak. (Erődi-Harrach Béláról meséli a fáma, hogy a következőképp indokolta meg, miért nem ír tankönyvet: „Egyszer nekiláttam és megírtam a könyvem, s a kéziratot magammal vittem Svájcba, ahol azonban sajnálatos balszerencse folytán beleejtettem a Genfi tóba. Annnyira megrendültem, hogy azóta nincs lelkiismeretem újabb hozzáfogni a megírás nagy munkájához.” Az egyetememen szólássá is lett, hogy „mincs, beleesett a Genfi tóba.”)

A jelenlegihez hasonló, anyagkövető szeminárium nem volt,

csak matematikából tartottak gyakorlatot — 800 hallgatónak együtt, vala-

mint számvitelből, — százas csoportokban. Háromféle — közgazdasági, elméleti, jogi és üzemgazdasági — alternatív szeminárium között lehetett választani. Ezekben a hallgatók egy-egy kisebb dolgozatot készítettek, amit a vezető professzor két-három perc alatt értékel, és ennek alapján írta be a leckekönyvbe is, a „dolgozott — nem dolgozott” elbírálást.

Az oktatók egyénileg nem foglalkoztak a hallgatókkal, konzultációk nem voltak, s nem hogy a professzorhoz nem lehetett semmiképp bejutni, de még a tanársegédjeikhez sem nagyon.

Aki egyedül nem boldogult az anyaggal, az esetleg a drága magán-szemináriumokon és magánórákon vehetett részt, — ha bírta a zsebe. Általában sokkal kevesebb beosztott oktató dolgozott az egyetemen mint ma. Az 1941—42-es tanévben például mindössze 3 fizetési és 5 fizetéstelen adjunktus, 1 fizetett és 12 fizetéstelen tanársegéd, és 1 fizetési és 11 fizetési nélküli gyakorlók.

A vizsgákon sokkal többen buktak meg,

mint manapság, aminek a rossz tanulási feltételek és a szigorú követelmények mellett is több oka volt. Először is a vizsgázatót azt kérdezték, amit akart, senkinek nem volt beleszólása, és nem is lehetett tiltakozni azzal a kifogással, hogy a jegyzetben vagy az előadásban a szóban forgó téma nem szerepelt. A professzornak anyagilag érdekében állt sok embert megbuktatni, mert az utóvizsgádjuk jórésze az ő javáért növelte.

(Az uv díja 9,60 pengő volt, azaz közel 100 forint!) Azonkívül akkoriban az „értelmiségi-túltermelés” nagy gondot okozott, s a vizsgákon is azt akarták elérni, hogy csak a legjobb képességű emberek kaphassanak diplomát.

Minden hallgatót az illető tárgy professzora vizsgáztatta — mivel így a vizsgák díját is a professzor kapta — s ezt a szabályt igen mereven betartották. Amikor 1944. március 19-én a német megszállók letartóztatták Laky Dezsőt, a statisztika professzorát, akkoriban minisztert, az esedékes vizsgákat nem a docense tartotta meg, hanem az agrárpolitika professzora.

Igaz, hogy ő nem sokat értett a statisztikához, de professzor volt!

Külön gond volt, hogy minden vizsgázató professzort rangja szerint kellett szólítani — kegyelmes, méltóságos, vagy nagyságos úrnak.

A szigorlatok a régi egyetemeken más jellegűek, több tárgyas szigorlatok voltak, s minden tárgyból egy napon kellett vizsgázni. Ez a rendszer az összefüggések, ismeretek tekintetében nem is volt rossz. A szigorlatok díja igen magas volt. Az előszigorlatért 60 pengőt (kb. 600 forint), az első szigorlatért 90 pengőt, a második és harmadik szigorlatért 75 pengőt kellett fizetni. Nagyon sok bürokratikus költősség szabályozta az egyetemi rendet, ezeket mind betartani nagyon nehéz volt, megszégülükért viszont büntetést kellett fizetni. Ez legalább 5 pengő volt.

Az egyetemnek — és egyetlen egyetemnek sem volt külön kollégiuma, hanem néhány egyetemközi, állami és egyházi kollégiumban lakott a hallgatók egy része. Az állami Horthykollégium minden túlzás nélkül — nyomortelep volt, s az egyháziak is jóval rosszabbak voltak, mint a mai diákolthónok. Az egyházi kollégiumokban

a kötelező közös templombajárás

tette ki az egész közösségi életet, máshol még ennyi sem.

A hallgatók anyagi helyzete a sok magas díj, a kevés kollégiumi hely miatt általában nagyon rossz volt. A szigorlati díjat sokan véradással keresték meg. A harmad-negyedéves hallgatók zöme az egyetem látogatásával párhuzamosan állásban volt, és ezeknek az altisztek intézték a katalógusokkal és indexálással járó teendőket — persze pénzért.

A tandíj 1942—43-ban már évi 400 pengőt tett ki. Ösztöndíjas hallgató rikkább volt a fehér hollónál. A korabeli egyetemi kiadványok szerint az egész közgazdasági kar (mintegy 3000 ember) részére jutott 10 Horthy Miklós-ösztöndíj (havi 100 pengő) és 24—25 havi negyven pengős ösztöndíj különböző vállalatoktól és intézményektől. (pl.: GYOSZ, Hangya-Szövetkezet stb.)

J. Z.
(Folytatása következik.)

KITŰNŐ TANULÓINK

Szabó Gábor III, agrár

Tóth Tamás III/2 külker.

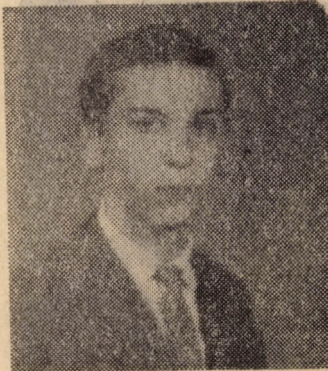
Molnár Magda III/1 külker.

Pál Mária ipar III/1

Zalai Ernő II, tervmatematika

Szarvas Sándor II, tervmat.

Hogyan érvényesülnek a fiatal közgazdászok?

Előző alkalommal főként iparszakos közgazdászok helyzetét mutattuk be, most pedig két külkereskedelemben dolgozó — E. V. és B. M. — és egy volt belker szakos hallgató — M. Sz. — beszél körülményeiről.

Egyikünknek sem volt különösebb anyagi nehézsége az egyetemi tanulás idején, most mindhárman pesti vállalatnál dolgoznak, gyakorlati felépítésük utolsó napjait töltik.

— Szeretnek munkatársaim,

segítenek, nagyon készségesek. Igaz, én sem úgy léptem fel, hogy na, én vagyok a diplomás. Ha minden jól megy, jövő ilyenkor már utazom. Az elhelyezkedésnél nálam nagyon nézték a tanulmányi eredményt, nemcsak az államvizsgáit, de az utolsó félévét is. A fizetésem elég jó, 1500 forint, hozzá nyelvpótlék és prémium. Én ugyan nem vagyok hátrányban nő voltom miatt, de bizony a beföldi szemlélettel sok baj van. Nem becsülik kellően a női külkereskedőket.

Kezdetnek általában elég, amit tanultam, de nem mindenben. A kompenzáció az anyagban néhány sor — s most ebből élek, jórészt úgy, hogy próbálkozom, amivel csak lehet, meg segítenek is. Az üzletkötés menetet is sokkal jobban és gyakorlatiasabban kellene tanítani, mert

rengeteg váratlan

és ismeretlen buktatóval lehet találkozni a gyakorlatban, és bizony a legjobb szándékkal is komoly károkat okozhat az ember. Azt is meg kellene engedni, hogy legalább a külkeresek tanulhassanak harmadik nyelvet az egyetemen. Ha másképp nem megy — fakultatív alapon.

Szeretném a legfontosabb nyelveket tárgyalóképes fokon megtanulni és tökéletesen elsajátítani a külkereskedelemben a technikáját. De nem a tankönyvből, hanem annál jóval többet. Lehet, hogy ez nagyon „vonalasan” hangzik, egyelőre mégis ez a célom.

M. Sz. közgazdasági elemző egy belker vállalatnál. Még gyakorolok. Az elhelyezkedésnél szerinte is a tanulmányi eredmény a döntő,

hiszen a vállalatnak alig van más alapja arra, hogy a kezdő szakember képességeiről véleményt formáljon. Azt viszont nagyon értelmetlen dolognak tartja, hogy a kereskedelmi karon a végzős hallgatók jellemzése végén az egyetem beosztást is javasol. — Azt úgy sem lehet ott eldönteni, az ember mire képes, milyen rátermett, és különben is mire való akkor a fél-évi gyakorlati idő? Ez a beosztási javaslat csak felesleges nehézségeket okoz.

Nem túlzottan jó a viszonya régebbi szakemberekhez. A belkereskedelemben kevés a diplomás, a gyakorlati szakemberek nem akarnak továbbtanulni — mondja — és sokan féltik pozíciójukat, nem szívesen segítik a fiatalokat. Ő sincs megelégedve az egyetemi tananyaggal.

A statisztikán és könyvitelen kívül alig használhatok fel valamit. A belkereskedelmi vállalati elemzés egyetemi tananyaga rossz, a gyakorlatban egészen más igényelnek, mint amit nekünk tanítottak. Az egyetem és a vállalatok kapcsolata sem kifogástalan. A gyakorlati szakemberek sokszor egyáltalán nem ismerik az egyetemi képzéssel járó lehetőségeket, nem tudják, hova lehet elhelyezni az új diplomásokat.

— Anyagi kilátásaim jók. Ebből a szempontból az áruforgalmi vonal volna a legjobb, de oda nagy gyakorlat és rátermettség is szükséges. Szakmailag a tervezési munka nyújt többet, viszont ott kevesebbet fizetnek.

B. M. az ELEKTROIMPEX-nél dolgozik, segédüzletkötő, még gyakorolok, 1300 forint fizetéssel. Állásával elége-

dett, mert az egyik jelentős osztályon kapott referatúrát, s a piacok is érdekesek.

— Szerintem az igazi érvényesülés az, ha az ember a képzettségnek és a képességnek megfelelő beosztásba kerül és anyagilag sem jár rosszul. A megbecsülés alapja

nem a diploma, hanem a tudás.

A közgazdasági szemlélet a legfontosabb. A mérnökök nálunk is jobban „futnak”, mint a közgazdászok, pedig sokszor hatalmas hibákat vétnek. De hát — műszakiak! Azért a vállalatnál dolgozó közgazdászoknak sincs okuk panaszkodni, mert megbecsülik őket. A szakmai kilátással nagyon elégedett vagyok, bár az elképzeléseimet most még nehezen tudom megvalósítani. Sokan ragaszkodnak a merev vállalati szokásokhoz. A munkatársak sokat segítenek és nálunk nincs féltékenység sem.

— Az egyetemen több szaktárgyat kellene tanítani és jóval mélyebben, mint eddig. Hiányzik a piac- és konjunktúrakutatás színvonalas oktatása.

— Később szeretnék külföldi kirendeltségen dolgozni, de ez az igyekezettől függ. Előbb

tanuljon az ember, aztán ugráljon.

Anyagi kilátásaim már távolról sem ilyen jók. Feleségemmel együtt egy köves konyhában lakom, eddig csak a legszükségesebb ruhadarabokat tudtuk megvenni. Most lakást szeretnék kapni egy társasházban, s a befizetendő összeg legnagyobb részét is a szülőtől kaptuk. Könyvre, színházra, hangversenyre nem jut a pénzből, sokszor még az étkezési kiadásainkat is csökkentünk meg bizony komoly anyagi gondjaim lesznek.

J. Z.

Tájékozottság

A minap a TV-fejtörő műsorában ki kellett találni két telefonon beszélgető történel-

mi személy kilétét. Mint utóbb kiderült az egyik Julius Caesar volt, a másik Nelson admirális. A Nelson szemét takaró kendő láttán, az egyik néző így kiáltott fel: „Bagatelle kérem, ez Vak Bottyán, aki megfúrta a török hajóhadat Nándorfehérvárnál... A dermedt csend hatására revidálta álláspontját a következőképpen: Ah, mit is mondok, az Búvár Kund volt.”

PARDON

Szemelvények az „Ipari Technológia” c. kézirattól II. évf. I. (1960.) füzetéből: „... a téglá 15—17 óráig van az előmelegítő zónában(!), 13 óráig az égetőzónában (!) és 15—17 óráig a hűlőzónában.” (93. oldal.)

„Gipsz nélkül az örült cement gyorskötő...” (131. old.)

Egyébként a kevésbé szót többször is két bé-vel írták, ami — azt hiszem — már kevésbé a véletlen műve.

(Ifj. Balogh Gyula Ipar II/6.)

...ÉS SEMMI REMÉNYÜNK A SZÉNSZÜNETRE!

Napjaink „dermesztő” problémája a hideg. Számos gyengénfűtött lakásról és hivatalról hallunk, de mi, az egyetemen még e zord viszonyok között sem panaszkodhatunk. A könyvtár, a tanszékek és a szemináriumtermek mind ez ideig kellemesen fűtöttek vol-

tak (egy kis vizsgálat is hozzá számítva). De meddig számíthatunk erre, egyáltalán, hogyan állunk a szénnel?

Elindulunk tehát az illetékesekhez, egyetemünk fűtőéhez, hogy választ kapjunk égető kérdéseinkre. Leértünk az alagsorba. A hatalmas kazánok fűlsüketítő robaja fogadott. Ami azt illeti ez némi megnyugvással töltött el bennünket.

Török bácsit kerestük, a kazánmestert, s vele beszélgettünk:

— Fűtőberendezésünk 10 kazánból áll, s ebből három dolgozik, a többi hét tartalék, melyet meghibásodás esetére tartunk fenn. A kazánok egyenként 30—35 mázsa szenet fogyasztanak naponta, tehát egy napi tüzelőigényünk mintegy 90—100 fok körül van. A kazánok percnként 450 liter vizet fogyasztanak. Ennyit a konkrét adatokról, hogy lássuk, mit jelentenek ezek a gyakorlatban.

A fenti igények mellett február 15-ig van tartalékunk, s további két vagon érkezését várjuk. (A mi szénszünetet illeti, nem sok biztatást kaptunk.) Török bácsi hatodmagával dolgozik a kazánházban.

— 1949-től, tehát az egyetem megalakulásától vagyok az egyetem szolgálatában, min fűtő — mondja Török bácsi — de ilyenre még nem emlékszem. Reggel 6-tól — este fél 6-ig dolgozunk most a nagy hidegben. Egyébként, ha a hőmérséklet 8—10 fok körül van, délben 1—2 óra szünetet tarthatunk. Most azonban napi 10 órai megfeszített munkára van szükség, hogy biztosítani tudjuk a megfelelő hőmérsékletet.

Végül hozzátette, hogy biztos vannak „a megfelelő helyen” jól végzett közgazdászok, akik nem feledkeznek meg majd rólunk a szénellátást illetően. (Ebben mi is bízunk.)

Brüll Mária

Nem fognak csalódnni benne

Gerencsér elvtársától, az ipari hallgatók pártcsoportjának vezetőjétől érdeklődtem az új párttagjelöltek felől. „Hány párttag van a pártcsoportban, kik az új tagjelöltek, hogy folyik a felvétel” — zúdítottam rá egy csomó kérdést. Némi gondolkodás után, hogy melyikre feleljen először, hivatalosan kezdte mondani: Jelenleg 16 párttag és tagjelölt van a hallgatói pártcsoportban. Novemberben volt tagjelölt felvétel. A szervezeti szabályzat értelmében egy évig kell tagjelöltnek lenni, akkor dönti el az alapszerv, hogy a jelölt végleg bekerül-e a párttagok sorába vagy nem. — Én inkább a tagjelöltekről szeretnék egy kicsit részletesebben hallani: — Hogy jut el egy hallgató ahhoz, hogy egyáltalán felvetődjön benne a pártba való felvételnek a gondolata.

— Alaposan megnézzük először az embereket, figyeljük tanulmányi és KISZ-munkájukat, egyéni magatartásukat, beszélgetünk velük, felvetjük a kérdést és utána leginkább ők jönnek elő kérelmükkel.

— Lehet-e felállítani valamilyen normát, aminek alapján el lehet dönteni, hogy elég érett-e valaki a párttagságra?

— Ha nagyon akarjuk, igen, de mivel minden ember más és más, biztosan nagyon hamar kudarcot vallanának ezek a normák. Ezért nem is lehet beszélgetni a párttagjelöltekről általában, még ilyen kis pártcsoport esetében sem. Jobb ha külön-külön nézzük meg az embereket. Itt van például *Marhás Miska*. Alapjában véve tipikus, de mégis egyéni volt az út, amíg eljutott a múlt év novemberi tagjelöltségre. Berettyóújfaluból került fel Pestre, nagyon szorgalmas, sokat tanult. Ennek meg is lett az eredménye, majdnem mindig jeles eredménnyel végzett. Bekapcsolódott a KISZ-munkába, de főleg a munkásöröknél végez jó munkát. Társaival segítőkész,

minden elvállalt feladatot lelkiismeretesen végez el. Ez így sablonosnak, általánosnak tűnik. Mégsem az, mert harmadikos korára igen sokat változott. Kollégiumban lakik és az első időben társaival sokszor volt kisebb-nagyobb surlódása. Általában minden diákkörhöz tartozott, de az utóbbi időben kivált az ugratás, s mivel látták, hogy Miska hamar „ugrik”, hát ő volt az, akire a legtöbb puskaport lötték. Kicsit „merekv” volt, ahogy a többiek mondják, de ezt levetkőzte, persze nem egyik napról a másikra, de megbirkózott vele. Azt hiszem a legjobb lenne, ha vele beszélne. Biztosan megtalálód a könyvtárban. Hátul van a törzsasztala, ott keresd.

Egy kissé meglepődött, hogy miről akarok vele beszélgetni és aztán otthagytá a könyvet és azzal, hogy úgyszólván akarak tartani — kijött.

— Hogyan vetődött fel benned, hogy párttag leszel? — szegeztem neki a kérdést.

— Nyolcadik általánosba jártam — kezdte kicsit elképedve, mint ami nagyon régen történt, — apámmal dolgoztam egy cséplőgépen. Nehéz munka volt. Akkor határoztam el, hogy megpróbálok tovább tanulni. Nehéznek tűnt, de eljutottam az egyetemre. Sok támogatást kaptam az államtól. Hogy éreztem, hogy adós vagyok. Jól tanultam, de ezzel csak magam felé láttam teljesítve a kötelességemet. Munkásor lettem. Ott igazán megértő, nagyon magas kollektív szellemnek lettem a részese. Századparancsnokom Klug Feri bácsi vett szárnyai alá. Ő az egyik, aki javasolt a pártba. De azzal, hogy párttag leszek, még több kötelességem, munkám lesz, amit becsülettel akarok elvégezni. Menni fog, mert eddig is segítőkész emberek vettek mindig körül.

Mit értenek társaid az első évben tanúsított merevséged alatt?

— Ja, az már nem aktuális, de tény, hogy volt, habár nem

lehet merevségnek nevezni, mert az más. A középiskolában szocialista kollégiumban laktam s az ott meglévő más szellem után nem tudtam hozzászólni az új környezethez. Ezt a többiek éppen az ellenkező oldalról fogták fel, és így apróságokon zördültünk össze. Most öten vagyunk egy szobában, nagyon jó összetartás, megértés uralkodik közöttünk.

— Van már valamilyen pártmunkád?

— Még semmi konkrét megbízatásom nincs, mert a vizsgaidőszak alatt még a szervezeti élet is szünetel, illetve a tanulásban és az eredmények figyelemmel kísérésében merül ki. Biztosan KISZ-munka lesz a pártmegbízatásom, amiben már nem vagyok teljesen újonc.

Bartha Ferenc

SZILÁNKOK

Ipari technológia: „Soroljon fel, kérem, néhány speciális felfogókészüléket.” Nekem, sajnos, csak a borsos tokmány jutott eszembe.

Polgári szigorlat: Mielőtt bemegy, Marxhoz eseng: Csak egy kettest rosz-szer’ — jóér’... Mikor kijön, dühödten fészeng: Négyest adott az a hóhér!

Filozófia szigorlat: Héget kapta tételül, és művei közül szeretne volna megemlíteni „A szellem fenomenológiája” címűt is. Nem sikerült! Azt mondta, hogy a szellem fenomenológiája.

Jogászok egymásközt: — Mivel foglalkozol mostanában? — Egy aktál. — Nocsak!?... — A Habeas Corpus Act-tal.

(Ifj. Balogh Gyula Ipar II/6.)

Jevgenij Jevtusenko:

Akarnak-e az oroszok háborút?

Akarnak-e az oroszok háborút?

Kérdezd meg a csendet, szántóföldek s rétek felett, a nyírfát és a nyárfát.

Kérdezd meg a katonákat árnyékában a nyírfának,

s a mellettük játszó kisfiút,

akarnak-e az oroszok háborút.

A harcban nemcsak hazájukért

hulltak el a hősök,

de, hogy minden embernek e földön

gyermeké békében felnőjön.

Zizegő fák s plakátok alatt

alszik New York, alszik Párizs.

Fiaid feleljenek maguk,

akarnak-e az oroszok háborút.

Igen, ismerjük a harcnak

minden fortélyát,

katonák hullását, földünk pusztulá-

stát, mi mégsem akarjuk.

Kérdezd az anyákat,

kérdezd asszonyainkat,

s akkor meg kell hogy tudd,

akarnak-e az oroszok háborút.

(Fordította: Lajos Sándor)

KITŰNŐ TANULÓINK

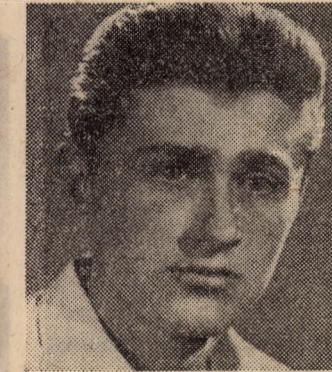
Matheisz Erzsébet II, tanár A.

Hrubos Márta II, belker,

Kristóf Erzsébet ipar II/2

Mundruczó György ipar II/3

Galambos Éva ipar I/1

Szabó Katalin I, általános

